

PSORIASISLIITTO
PSORIASISFÖRBUNDET

Psoriasisyhdistys toimii

Psoriasisyhdistys toimii	3
<i>Psoriasisliiton toiminnanjohtajan tervehdys:</i>	3
<i>Psoriasisliiton arvot</i>	4
<i>Arvostettu jäsenyys</i>	4
Yhdistyksen jäsenellä on oikeus.....	4
Yhdistyksen jäsenten velvollisuudet	5
Jäsenten kiittäminen ja muistaminen.....	5
Jäsenedut	5
Jäsenhankinta, uuden jäsenen perehdyttäminen	5
Kunniajäsenet	6
Jäsenyydestä ero	6
Jäsenrekisteri	6
Hyödynnä sähköpostia.....	6
<i>Psoriasisyhdistys toimii</i>	7
Psoriasisyhdistyksen toiminnan tarkoitus	7
Psoriasisyhdistyksen perustaminen	7
Psoriasisyhdistys yhdistysrekisterissä	8
Psoriasisyhdistyksen purkautuminen tai lakkauttaminen	8
Psoriasisyhdistyksen hallinto	8
Yhdistyksen hallitus ja sen tehtävät	8
Sääntömääräiset vuosikokoukset	9
Kokouskutsu	11
Esityslista	11
Yhdistyksen toiminnan ja talouden suunnittelu	11
Toimintasuunnitelma	11
Talousarvio	12
YhdistysEVA ja vuosikello.....	12
Vuosikertomus	12
Tilinpäätös	12
Kirjanpito.....	13
Varainhankinta ja lahjoitukset	13
Tukea OK-opintokeskukselta	13
Luottamushenkilöt yhdistyksessä:.....	14
Vapaaehtoistoimijat yhdistyksessä	15
Psoriasisyhdistys palvelee	16
<i>Yhteistyö muiden kanssa</i>	17
Psoriasisyhdistysten yhteisiä tapahtumia:	19
<i>Viestintä</i>	19
Yhdistyksen sisäinen viestintä	19
Tunnukset ja merkit viestinnässä	20
RAY tukee -merkki	20
Viestintää liittotasolla	20
Psoritiedote.....	21
Valonpäivä 3.2. ja Psori-viikko.....	21
Maailman psoriasispäivä eli WPD	21
<i>Psoriasisliitto yhdistyksen tukena</i>	22
Psoriasisliiton hallinto	22
Liittotoimisto	23
Psoriasisliiton aluetoimistot	23
Kuntoutuspalvelut.....	24
Teemalomat.....	24
<i>Nupso</i>	24
Nupso-toimikunta	24
<i>Psorilinja</i>	25

Psoriasisyhdistys toimii

Psoriasisliiton toiminnanjohtajan tervehdys:

Kädessäsi on yhdistyskäsikirja, joka on valmistunut liitossa Arvioinnin avaimet -hankkeen tuotoksena keväällä 2012. Kirja on tarkoitettu apuvälineeksi kaikille psoriasisyhdistyksissä toimiville, sekä luottamushenkilöille että vapaaehtoistoimijoille. Se sisältää perustiedot yhdistyksessä toimimisesta sekä materiaali-paketin. Mikäli tarvitset kirjasta tietoa vain jostain Sinulle tärkeästä asiasta, voit sisällysluettelon avulla suunnistaa kätevästi tarvitsemasi tiedon äärelle.

Yhdistyskäsikirjan avulla Psoriasisliitto haluaa tukea psoriasisyhdistysten luottamushenkilöiden ja vapaaehtoistoimijoiden arvokasta toimintaa. Toivon omas-tani ja liiton puolesta, että yhdistyskäsikirja kuluu käsissäsi ja osaltaan vapaut-taa voimavaroja siihen tärkeimpään – psoriasisista sairastavien auttamiseen ja tukemiseen.

Asiat eivät tule yleensä kerralla valmiiksi. Siksi toivommekin käsikirjan käyttä-jiltä palautetta siihen. Vain näin voimme kehittää sitä parhaalla mahdollisella tavalla.

Kiitän OK -opintokeskusta Arvioinnin avaimet -hankkeeseen saamastamme tu-esta sekä järjestösuunnittelijoitamme, joita ilman tämä käsikirja ei olisi valmis-tunut.

Oivaltavia lukuhetkiä!

Sonja Bäckman
Toiminnanjohtaja

Liite: Psoriasisliiton strategia vuosille 2014 - 2016.

Psoriasisliiton arvot

Psoriasisliiton toiminnan perustana ovat seuraavat arvot:

- Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus
- Osallisuus
- Arvostettu jäsenyys
- Luotettavuus

Arvostettu jäsenyys

Psoriasisliiton jäsenyhdistyksillä on yhteensä noin 13 000 jäsentä, mikä tekee siitä keskisuuren potilasjärjestön. Noin joka kymmenes psoriasisista sairastava kuuluu yhdistyksiin.

Jäsenhankinnassa terveydenhuolto on keskeisessä roolissa. Vastasairastunut kaipaa tietoa sairaudesta ja vertaistukea. Jäsenkirjeiden vieminen terveyskeskuksiin ja iho- ja reumapoliklinikoille on hyvä tapa.

Lääkäri- ja hoitajaluentoja laaja markkinoiminen esimerkiksi lehdissä ja terveydenhuollon ilmoitustauluilla tavoittaa psoriasisista sairastavia ihmisiä, jotka eivät ole jäseniä.

Sosiaalinen media ja internetsivut ovat nykypäivän tapa olla vuorovaikutuksessa jäsenten kanssa ja levittää tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta.

Psoriasisliitto lähettää uusille jäsenille aloituspaketin ja jäsenmaksulomakkeen, jossa on mukana paikallisyhdistyksen viimeisin jäsenkirje. Muistathan toimittaa jäsenkirjeen sähköisen kopion Psoriasisliittoon! Hyvä tapa on lähettää uusille jäsenille henkilökohtainen sähköposti tai kirje ja kutsua mukaan seuraavaan toimintaan.

Yhdistys voi myös kutsua parin viimeisen vuoden aikana liittyneet uudet jäsenet iltaan, jossa on ohjelmana esimerkiksi psorihoitajan tai Psoriasisliiton henkilökunnan pitämä psoriasisluento. Uudet jäsenet kaipaavat ensisijaisesti tietoa.

Nykyisin yhdistyskulttuuriin ja kansalaistoimintaan kuuluu jäsenten vaihtuminen, sillä pitkäaikainen sitoutuminen yhdistyksiin on vähentynyt. Vaihtuvuus voi olla myös rikkaus, vaikka se tuo haasteita toiminnan jatkuvuuteen.

Yhdistyksen jäsenellä on oikeus

- käyttää päätäntävaltaa (YhdL 16§)
- säilyttää yhdenvertaisuus (YhdL 33§)
- pysyä jäsenenä (YhdL 14§)
- säilyttää säännöissä mainitut edut (YhdL 33§)
- saada yhdistyksen kokous koolle (YhdL 20§)
- erota yhdistyksestä milloin haluaa (YhdL 13§)
- saada yhdistykseltä palveluja
- tutustua yhdistyksen asiakirjoihin (YhdL 11, 31§)
- tehdä aloitteita (yhdistyksen säännöt määrittävät)

Yhdistyksen jäsenten velvollisuudet

- Jäsen maksaa jäsenmaksun vuosittain. Yhdistyksellä on oikeus erottaa jäsen maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi.
- Täyttää yhdistyksen säännöissä mahdollisesti määrätyt tehtävät.
- Jäsenellä on velvollisuus olla menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella vahingoittamatta yhdistystä.
- Jäsenellä ei ole velvollisuutta asettua ehdokkaaksi tai ottaa vastaan yhdistyksen luottamustehtävää.

Jäsenten kiittäminen ja muistaminen

Yhdistys voi anoa jäsenelleen ansiomerkkiä, joka on tunnustus Psoriasisliiton tai paikallisyhdistyksen hyväksi tehdystä työstä. Ansiomerkkejä ovat Psoriasisliiton hopeinen ja kultainen ansiomerkki sekä paikallisyhdistyksen hopeinen ja kultainen ansiomerkki. Psoriasisliiton hallitus on luonut säännöt ansiomerkkien antamiseen.

Psoriasisliiton hallitus myöntää ansiomerkit hakemusten perusteella. Ansiomerkkeistä tehdään kirjallinen hakemus liittohallitukselle, jonka asettama ansiomerkkitoimikunta käsittelee hakemukset ja päättää ansiomerkkien myöntämisestä. Prosessiin on hyvä varata aikaa vähintään kaksi kuukautta. Ansiomerkkin saanti edellyttää merkittävää toimintaa psoriasisista sairastavien tai Psoriasisliiton hyväksi tai toimimista vähintään kymmenen vuotta vastuullisissa tehtävissä psoriasisyhdistyksessä.

Paikallisyhdistyksen viiri voidaan myöntää yksityiselle henkilölle, yhteisölle tai järjestölle ansioista psoriasityön hyväksi. Paikallisyhdistyksen viirin myöntämisestä ja jakamisesta päättää yhdistyksen hallitus. Myös muu muistaminen ja kiittäminen, esim. kukkasin, vaalikerääjien yhteiset ruokailut jne. ovat tärkeää vapaaehtoisten kannustamiseksi.

Liite: Psoriasisliiton ja paikallisyhdistyksen ansiomerkkisäännöt

Jäsenedut

Psoriasisliitto neuvottelee vuosittain vaihtuvia jäsenetuja esimerkiksi hotelliketjujen, apuvälineliikkeiden ja apteekkien kanssa. Ajankohtainen tieto niistä löytyy Ihon aika-lehdestä sekä liiton internetsivuilta. Jäsenedun saa näyttämällä voimassaolevan jäsenkortin.

- Psoriasisyhdistys voi neuvotella omia jäsenetuja paikallisten yrittäjien kanssa. Myös näistä saa alennuksen jäsenkorttia näyttämällä.

Jäsenhankinta, uuden jäsenen perehdyttäminen

Psoriasisyhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityiset henkilöt, alle 12-vuotiaat jäsenet holhoojan suostumuksella, sekä oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö.

- Alle 15-vuotiailta ei peritä jäsenmaksua eikä heillä ole äänioikeutta.
- Nuorisojäseniltä, joita ovat kaikki 15-30-vuotiaat, jäsenmaksu on puo-

- let normaalista.
- Jäsenmaksun suuruus vahvistetaan vuosikokouksessa.

Kunniajäsenet

Yhdistys voi kutsua kunniajäsenekseen yhdistyksen hyväksi ansiokkaasti toimineita henkilöitä.

Kunniapuheenjohtajaksi voidaan kutsua yhdistyksen toiminnassa ansioitunut henkilö. Samanaikaisesti voi olla vain yksi kunniapuheenjohtaja.

Esityksen kunniajäsenistä tekee yhdistyksen hallitus yksimielisesti ja päättää yhdistyksen kokous 2/3 äänten enemmistöllä.

Kunniajäseniltä ei peritä jäsenmaksua.

Kannattajajäseneksi voidaan hyväksyä yksittäisiä henkilöitä tai yhteisöjä, jotka haluavat edistää yhdistyksen toimintaa. Heidän jäsenmaksustaan päättää yhdistyksen vuosikokous erikseen.

Jäsenyydestä ero

Jäsen voi erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai yhdistyksen kokouksessa. Hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyslain 14 pykälässä mainittujen erottamisperusteiden nojalla. Hallitus voi katsoa eronneeksi jäsenen, joka on jättänyt jäsenmaksunsa maksamatta viimeksi kuluneelta ja kulumassa olevalta vuodelta.

Yhdistykselle lähetetään liitosta tieto maksaneista ja maksamattomista jäsenistä kerran vuodessa. Yhdistys voi pyytää myös lisälähetyksiä. Yhdistyksen hallitus tekee tietojen perusteella jäseneksi ottamis- ja erottamispäätökset.

Jäsenrekisteri

Psoriasisliitto hallinnoi jäsenyhdistyksiensä puolesta jäsenrekisteriä ja huolehtii jäsenmaksujen keräämisestä. Jäsenrekisteri "YAP" on myös paikallisyhdistysten käytössä. Yhdistysten ei kannata pitää omia jäsenrekisterejä, jotta tiedot olisivat aina ajan tasalla!

Yhdistyksen hallitus tekee päätöksen rekisterin vastuukäyttäjistä ja pöytäkirjate toimitetaan jäsenihteerille. Vastuukäyttäjä saa henkilökohtaiset käyttäjätunnukset. Verkossa yhdistyksen valtuuttama henkilö voi muun muassa lisätä uudet ja poistaa eroavat jäsenet sekä tehdä nimen- ja osoitteenmuutokset. Kaikki muutokset menevät automaattisesti liiton jäsenihteerin hyväksyttäväksi. Jäsenihteeri auttaa yhdistyksiä jäsenrekisterin käytössä.

Liite: YAP:n käyttöohje

Hyödynnä sähköpostia

Yhdistyksen toiminnasta tiedottamisessa kannattaa hyödyntää sähköposteja, sen edullisuuden ja nopeuden vuoksi. Sähköpostiosoitteiden keräämistä kannattaa tehdä kaikissa jäsentapahtumissa ja kirjata ne jäsenrekisteriin.

- Kun lähetät sähköpostia, laita osoitteet piilokopiona, (bcc-toiminto), jotta jäsenten tiedot eivät tule kaikkien näkyviin ja riko tietosuojaa.

Psoriasisyhdistys toimii

Psoriasisyhdistykset ovat Psoriasisliitto - Psoriasisförbundet ry:n jäsenyhdistyksiä. Psoriasisliiton strategiasta päättävät yhdistysten edustajat liittokokouksessa ja toimintasuunnitelmista ja taloudesta vuosittain liittovaltuuston edustajat. Psoriasisyhdistyksen tulee toimia omien sääntöjensä mukaisesti. Liittohallitus valmisti psoriasisyhdistyksille uudet yhden vuosikokouksen säännöt. Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksyi Jäsenyhdistys/1 kokous -säännöt 12.05.2015 ja päätös on voimassa kaksi vuotta. Yhdistyksen pitää hyväksyttää uusien sääntöjen käyttöönotto vuosikokouksessaan sääntöjensä mukaisesti.

Psoriasisyhdistyksen toiminnan tarkoitus on yhdistyksen uusien mallisääntöjen mukaan:

- edistää psoriasista sairastavien hyvää elämänlaatua ja oikeuksien toteutumista
- lisätä psoriasisliiton, Psoriasisliiton ja psoriasisyhdistysten tunnettuutta
- edistää sosiaalista tasa-arvoa sekä fyysistä ja psyykkistä esteettömyyttä ja
- edistää psoriasista sairastavien aktiivista kansalaisuutta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

- järjestää hoidonohjausta ja lääkäriluentoja
- järjestää retkiä, näyttelyjä, juhliä, matkoja sekä esitelmä- ja neuvottelutilaisuuksia ja harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa
- osallistuu yhteistyöhön viranomaisten, laitosten sekä toimialueensa vammais- ja potilasjärjestöjen sekä niiden yhteenliittymien kanssa
- järjestää vertaistukitoimintaa
- toimittaa voittoa tavoittelematta jäsenilleen valohoitolaitteita sekä opastaa niiden käytössä.

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi

- vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja
- järjestää arpajaisia, myyjäisiä ja rahankeräyksiä
- omistaa arvopapereita ja kiinteistöjä.

Psoriasisyhdistyksen perustaminen

Yhdistyksen **perustava kokous** voidaan kutsua koolle esimerkiksi paikallisessa sanomalehdessä. Kokouksessa päätetään yhdistyksen perustamisesta, yhdistyksen säännöistä ja yhdistyksen rekisteröinnistä yhdistysrekisteriin.

Kokouksessa valitaan yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, päätetään hallituksen jäsenten lukumäärästä sekä valitaan hallituksen varsinaiset ja varajäsenet. Yhdistykselle valitaan myös toiminnantarkastajat tarkastamaan taloudenhoitoa.

Yhdistyksen **järjestäytymiskokouksessa** päätetään muun muassa Psoriasisliiton jäsenyyden hakemisesta, hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio,

päätetään jäsenmaksun suuruudesta (yleensä sama kuin liittovaltuuston päättämä jäsenmaksu). Lisäksi voidaan päättää tilien avaamisesta ja tilinkäyttöoikeuksista pankkiin sekä siitä, miten jäsenille tiedotetaan yhdistyksen vuosikokouksista.

Psoriasisyhdistys yhdistysrekisterissä

Psoriasisliittoon kuuluu 43 paikallista psoriasisyhdistystä. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja huolehtii, että yhdistys merkitään perustamisen jälkeen patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) yhdistysrekisteriin. Psoriasisyhdistyksen nimeen liitetään merkintä "ry" eli rekisteröity yhdistys.

Yhdistyksillä on rekisteröidyt säännöt ja yhdistyksen sihteeri tai puheenjohtaja ilmoittaa luottamushenkilöiden vaihdokset yhdistysrekisteriin. Ilmoitus yhdistysrekisteriin on tehtävä aina kun joku yhdistyksen nimenkirjoittajista vaihtuu. Ilmoitus tehdään perusilmoituslomakkeella yhdistysrekisteriin patentti- ja rekisterihallituksen verkkosivuilla www.prh.fi.

Psoriasisyhdistyksen purkautuminen tai lakkauttaminen

Yhdistyksen purkautuminen tarkoittaa, että yhdistys itse päättää lopettaa toimintansa. Myös jäsen (tai muu, jota asia koskee) voi vaatia yhdistyksen lakkauttamista ja hakea purkautumiseksi julistamista yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimelta. Psoriasisyhdistysten sääntöjen mukaan, kun yhdistys purkautuu tai lakkautetaan, sen varat on luovutettava Psoriasisliitolle. Purkautuvan yhdistyksen jäsenet voivat esittää toiveen liittohallitukselle yhdistyksen varojen käytöstä jatkossa.

Psoriasisyhdistyksen hallinto

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokoukseen osallistuvat jäsenet hyväksyvät hallituksen valmistelevan toimintasuunnitelman ja talousarvion. Yhdistyksessä päätösvalta on jäsenillä (YhdL 16 §). Hallintovaltaa käyttää hallitus, jonka on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita (YhdL 35 §).

Yhdistyksen hallitus ja sen tehtävät

Käytännön asioiden hoitamisesta vastaa yhdistyksen vuosikokouksen valitsema hallitus. Uusien mallisääntöjen mukaan hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika ja puheenjohtajien ja jäsenien toimikauden kesto on kaksi toimintakautta. Vuosittain puolet hallituksen jäsenistä on erovuorossa. Uusiin sääntöihin siirryttäessä hallituksen jäsenien ensimmäinen eroaminen tapahtuu arvan avulla ja sen jälkeen vuorollaan.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä kolmesta viiteen varsinaista ja kaksi varajäsentä. Hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan kaksivuotiskaudeksi vuorovuosina. Ensimmäinen erovuoroisuus ratkaistaan arvalla. Hallitus valitsee keskuudestaan tai ulkopuoleltaan sihteerin, rahastonhoitajan ja muut tarvittavat henkilöt.

Hallituksen tehtäviä ovat muun muassa:

- yhdistyksen kokousten koollekutsuminen sääntöjen määräämänä ajankohtana ja sääntöjen määräämällä tavalla sekä kokousten valmistelu

- toimintasuunnitelman ja talousarvion laatiminen
- päätösten toimeenpano
- yhdistyksen jäsenluettelosta huolehtiminen yhteistyössä liiton jäsen-sihteerin kanssa
- uusien jäsenten hyväksyminen yhdistykseen
- jäsenten erottaminen yhdistyslain 14. pykälässä mainittujen erotta-misperusteiden nojalla
- toimiminen yhdistyksen edustajana ulospäin, esimerkiksi sopimukset, yhteydenpito
- yhdistyksen omaisuuden hoito ja varojen hankinnasta vastaaminen
- toimintakertomuksen laatiminen
- tilinpäätöksen allekirjoitus
- viestinnästä vastaaminen
- sisäisen toiminnan valvonta ja johto, esimerkiksi perustamalla työryh-miä helpottamaan hallituksen työtä.

Hallituksella on kollektiivinen vastuu yhdistyksen toiminnasta ja toiminnan ke-hittymisestä. Toiminta sujuu sitä paremmin, mitä useampi hallituksen jäsen osallistuu aktiivisesti toimintaan.

Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheen-johtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puo-let hallituksen jäsenistä sitä vaatii. Hallitus voi sopia myös etukäteen kokousai-kataulut. Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, pu-heenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien on läsnä. Hallituksen kokous-kutsun muodosta ei ole erikseen määrätty, ja joskus voi olla tarve kokoontua nopeallakin aikataululla. Kokouskutsun tulee tavoittaa jokainen hallituksen jä- sen. Usein myös hallituksen varajäsenet kutsutaan kokouksiin.

Sääntömääräiset vuosikokoukset

Yhdistyksen tärkeimmät asiat päätetään yhdistyksen sääntömääräisissä ko- kouksissa, joihin kaikki jäsenet voivat osallistua. Sääntömääräisiä kokouksia pidetään vuosittain yhdistyksen valitsemien sääntöjen mukaisesti joko kaksi (kevät- ja syyskokous) tai yksi vuosikokous.

Kahden vuosikokouksen mallissa käsitellään kevätkokouksessa edellisen vuoden toimintaa. Tällöin hyväksytään toimintakertomus, vahvistetaan tilinpää- tös, myönnetään tili- ja vastuuvapaus hallitukselle. Kevätkokous on pidettävä maaliskuun loppuun mennessä.

Syyskokouksessa käsitellään tulevan vuoden toimintaa ja silloin päätetään jä- senmaksun suuruus, toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio, yhdistyksen pu- heenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet sekä toiminnantarkastajat (tilintarkas- tajat). Syyskokous on pidettävä marraskuun loppuun mennessä.

Jos yhdistys käyttää **yhden vuosikokouksen** mallisääntöjä, käsitellään ja pää- tetään yhdessä kokouksessa kaikki edellä mainitut asiat. Vuosikokous on pidet- tävä huhtikuun loppuun mennessä. Sääntömääräisten kokousten lisäksi voidaan

tarvittaessa järjestää ylimääräisiä kokouksia.

Ohjeita yhdistysten yhden vuosikokouksen mallisääntöjen käyttöönottoon

Sääntöjen muuttamiselle on saatava Psoriasisliiton hallituksen hyväksyminen. Liittovaltuusto on vuoden 2014 syyskokouksessaan hyväksynyt jäsenyhdistysten käyttöön Patentti- ja rekisterihallituksen ennakkotarkastuksessa hyväksytyt yhden vuosikokouksen mallisäännöt. Hyväksyminen on voimassa 12.5.2016 saakka ja yhdistykset voivat päättää niiden käyttöönotosta siinä järjestyksessä kuin sääntöjen muuttamisesta on voimassa olevissa yhdistyksen säännöissä ja Yhdistyslaissa säädetty. Yhdistys voi lisätä mallisääntöihin vain yhdistyksen nimen ja kotipaikan, muut muutokset aiheuttavat rekisteriviranomaisen käsittelyn normaalina sääntömuutosasiana ilman ennakkotarkastuksen tuomaa alennusta.

Merkittävimmät muutokset säännöissä perustuvat voimassa olevaan Yhdistyslakiin:

- mahdollisuus etäosallistumiseen mikäli hallitus tai yhdistyksen kokous on niin päättänyt ja siitä kerrotaan kokouskutsussa
- sähköpostin käyttö on pätevä vaihtoehto myös kokouskutsujen lähettämiseen
- hallituksen jäsenien valinnat määräajaksi ja rajoitukset uudelleen valintoihin
- toiminnantarkastajien valinnat sääntöihin
- yksinkertaistettu esitystapaa.

Kunkin yhdistyksen on säännöistään katsottava, miten sääntömuutokset käsitellään (millainen enemmistö ja kuinka monessa kokouksessa). Yhdistyksen säännöt ovat ensisijaiset, ellei ole mainintaa, YL 27 §:n määräämä 3/4 kannatus. Yhdistyksen kokouksen kutsussa on ilmoitettava sääntömuutosasia (YL 24 §). Ellei kokouskutsussa ole mainintaa, ei päätöstä saa tehdä. Jäsenille on mielellään lähetettävä uudet säännöt kutsun liitteenä tutustumista varten.

Kun kokous on päättänyt ennakkotarkastettujen sääntöjen käyttöönotosta, voi se tehdä päätöksen niiden välittömästä käyttöönotosta yhdistyksen sisäisessä käytössä. Säännöt ovat ulkopuolisia sitovat vasta kun ne ovat Patentti- ja rekisterihallituksen käsittelemät ja rekisteröimät. Yhdistyksen on tehtävä yhdistysrekisteriin sääntömuutosilmoitus uusien sääntöjen rekisteröimiseksi. Ilmoitukseen on merkittävä mallisääntöjen käsittelyn Diaarinumero sekä liitettävä nimellä ja kotipaikalla täydennetyt säännöt tarkistettaviksi ja rekisteröitäviksi. Rekisteröintimaksu on tällä hetkellä (25.11.2014) 35 €.

Psoriasisyhdistysten uusien (yhden vuosikokouksen) sääntöjen

(2.2.2015) mukaan yhdistyksen kokoukseen voidaan osallistua hallituksen tai yhdistyksen kokouksen niin päättäessä myös postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Etäosallistumisesta tulee mainita kokouskutsussa sekä yhdistyksen kokouksen tulee hyväksyä etäosallistumista varten äänestys- ja vaalijärjestys.

Yhdistyksen vuosikokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä tammi-huhtikuussa. Ylimääräinen kokous pidetään, kun yhdistyksen kokous niin

päättää tai kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii. Kokous on pidettävä kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on esitetty hallitukselle.

Liite: Psoriasisyhdistyksen mallisäännöt/ 1 vuosikokous tai 2 vuosikokousta ja Psoriasisyhdistysten uudet mallisäännöt 02.02.2015 PRH

Kokouskutsu

Hallituksen on kutsuttava yhdistyksen kokoukset koolle vähintään neljätoista vuorokautta ennen kokousta jäsenille postitetulla kirjeellä tai yhdistyksen kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä tai sähköpostilla (jos säännöissä).

Kokouskutsu sisältää mm. seuraavat asiat:

- yhdistyksen virallinen nimi
- kokouksen luonne (kevät-, syys-, vuosikokous)
- kokouspaikka ja osoite
- kokousaika
- käsiteltävät asiat (esimerkiksi sääntöjen mukaiset asiat)
- kutsun antamisaika ja paikka
- kutsun antaja (Hallitus)

Kokouskutsussa on mainittava, mikäli kokouksessa päätetään yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta, yhdistyksen purkamisesta tai lakkauttamisesta.

Esityslista

Kokouksen esitys- eli asialista voidaan joko lähettää etukäteen osallistujille tai jakaa kokouksessa. Se on työjärjestys, joka auttaa kokouksen osallistujia valmistautumaan asioiden käsittelyyn, helpottaa kokouksen seuraamista ja varmistaa että tarpeelliset asiat tulevat käsitellyiksi ja laillisen kokouksen tunnusmerkit täyttyvät. Kokouksen osallistujat voivat esittää, että jokin asia lisätään asialistaan tai että järjestystä muutetaan. Kokous päättää tehdäänkö esitetyt muutokset.

Yhdistyksen toiminnan ja talouden suunnittelu

Yhdistyksen toiminnan kehittäminen on hallituksen tärkeä tehtävä. Toiminnan suunnittelu perustuu järjestön strategiaan ja yhdistyksen sääntöihin. Koko hallituksen on hyvä yhdessä ideoida toimintaa ja muistaa, että tavoitteiden, talouden ja voimavarojen tulee olla tasapainossa.

Toimintasuunnitelma

Hallitus laatii suunnitelman seuraavan toimintavuoden toiminnoista ja resursseista. Toimintasuunnitelma tuodaan yhdistyksen kokouksen hyväksyttäväksi.

Toimintasuunnitelman laatiminen edellyttää asioiden asettamista tärkeysjärjestykseen!

Toimintasuunnitelman rakenne voi olla esimerkiksi:

- tavoitteet
- toimenpiteet
- vastuuhenkilöt
- aikataulu
- yhteistyökumppanit
- arviointi

Talousarvio

Yhdistyksen talousarvio suunnitellaan yhdessä toimintasuunnitelman kanssa. Talouden seurantaan helpottaa, jos talousarvio noudattaa myös otsikoinniltaan toimintasuunnitelmaa. Hallitus esittää talousarvion vuosikokouksessa jäsenistön hyväksyttäväksi yhdessä toimintasuunnitelman kanssa.

YhdistysEVA ja vuosikello

Psoriasisliitto on kehittänyt toiminnan suunnitteluun, seurantaan ja arviointiin työvälineen, jolle on annettu nimeksi YhdistysEVA. Lyhenne EVA tulee sanasta evaluaatio, joka tarkoittaa arviointia. Kaksiosaisen työkalun avulla hallitus voi yhdessä suunnitella erilaisia tapahtumia tai toimintoja ja toteutuksen jälkeen arvioida lopputuloksen. Arviointiosa sisältää Mitä opittiin -osion, johon kirjataan asiat, jotka on hyvä ottaa huomioon seuraavan vuoden toimintaa suunniteltaessa.

- YhdistysEVA -lomake auttaa jakamaan tehtäviä.
- Se perehdyttää esim. uudet toimijat yhdistyksen toimintaan.
- Järjestösuunnittelijat ohjaavat mielellään YhdistysEVAn käytössä, joten otathan yhteyttä.

Vuosikello on toiminnan suunnittelumalli, johon yhdistys kirjoittaa omat kuukausittaiset tapahtumansa.

Liite: YhdistysEVA -lomake ja vuosikello

Vuosikertomus

Vuosikertomus on hallituksen laatima kertomus edellisen vuoden toiminnasta ja kuvaus siitä, miltä osin ja miten tavoitteet ja toiminnot ovat toteutuneet. Paitsi onnistumiset hallituksen tulee avoimesti kertoa myös miksi joku tavoite ei ole toteutunut.

Vuosikertomuksen on hyvä noudattaa rakenteeltaan toimintasuunnitelmaa, jolloin niitä on helppoa verrata. YhdistysEVA -lomakkeen arviointiosion avulla yhdistys saa hyvää arviointitietoa vuosikertomukseen.

Tilinpäätös

Tilinpäätöksen laatiminen ja allekirjoittaminen kuuluu hallituksen taloustehtäviin. Tilinpäätöksen valmistuttua se jätetään toiminnantarkastajien tarkastettavaksi.

Yhdistyksen kokouksessa käsitellään toimintakertomus ja tilinpäätös sekä toiminnantarkastajien (tai tilintarkastajien) antama lausunto. Kokous päättää myös tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle.

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoinen ja hallituksen vuosikertomus on annettava toiminnantarkastajalle/tilintarkastajalle viimeistään kuukautta ennen vuosikokousta. Toiminnantarkastajan/tilintarkastajan tulee antaa kirjallinen lausuntonsa viimeistään kaksi viikkoa ennen vuosikokousta hallitukselle (uuden mallisäännöt).

Kahden vuosikokouksen sääntöjen mukaan yhdistyksen tilikausi on myös kalenterivuosi. Tilit on jätettävä toiminnantarkastajille seuraavan vuoden helmikuun 15. päivään mennessä. Toiminnantarkastajien on annettava lausuntonsa tileistä helmikuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös Psoriasisliittoon

Hallituksen tulee toimittaa kopiot vuosikertomuksesta ja tilinpäätöksestä Psoriasisliittoon huhtikuun aikana.

Kirjanpito

Yhdistyksen hallituksen tulee hoitaa taloutta huolellisesti lakien, yhdistyksen sääntöjen ja yhdistyksen kokousten päätösten mukaisesti. Yhdistyksellä on oltava nimetty rahaston- tai taloudenhoitaja. Mikäli yhdistyksestä ei löydy vapaaehtoista kirjanpitoa tuntevaa henkilöä hoitamaan taloustehtäviä (kirjanpito, palkkojen maksu), voidaan tehtävä antaa tilitoimiston hoidettavaksi.

Varainhankinta ja lahjoitukset

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja. Yhdistys järjestää asianomaisella luvalla myyjäisiä, arpajaisia ja rahankeräyksiä.

Tukea OK-opintokeskukselta

Psoriasisliitto on OK-opintokeskuksen jäsenjärjestö. Psoriasisliitto tekee vuosittain tuntihakemuksen ja yhdistyksillä on mahdollisuus käyttää samaa opetus-tuntikiintiötä.

Psoriasisyhdistykset voivat siis hakea rahallista tukea koulutustilaisuuksien järjestämiseen OK-opintokeskukselta. Jos yhdistyksellä tulee olemaan useita opintojaksoja seuraavan vuoden aikana, niin haettava tuntimäärä on ilmoitettava Psoriasisliittoon elo-syyskuun aikana.

Opintojaksoilmoitukset ja tilitykset voi tehdä netin kautta OK-opintokeskuksen kotisivun kautta. Yhdistys valtuuttaa valitsemansa henkilön vastuukäyttäjäksi, jolle OK-opintokeskus myöntää Okryverkon käyttäjätunnukset.

Vertaisopintoryhmä ja Okryverkko

Yhdistykset voivat toteuttaa vertaisopintoryhmiä yhteistyössä OK-opintokeskuksen kanssa saada ohjaavaa ja taloudellista tukea. Yhdistykset ovat koulutuksen toteuttajia ja OK sen järjestäjä. Vertaisopintoryhmän yhteishenkilö huolehtii yhteydenpidosta OK-opintokeskukseen. Hän toimittaa opintokeskukseen ryhmän opintosuunnitelman ja OK-tukihakemuksen. Tiedottamisessa on mainittava, että OK tukee ryhmän toimintaa. OK:n ladattavat logot löytyvät heidän nettisivuiltaan. OK-opintokeskus valvoo ja arvioi toimintaa.

Okryverkon käyttäjätunnuksen hakulomake sähköistä asiointia varten löytyy OK:n verkkosivujen etusivun pikalinkistä Hae Okryverkon käyttäjätunnuksia. Opintoryhmää koskevat lomakkeet voit myös tulostaa Ok:n verkkosivuilta.

OK -opintokeskus järjestää myös Okryverkon käyttäjäkoulutusta sekä opintojaksojen vastuuhenkilöille että vertaisopintoryhmien yhteyshenkilöille. Se tarjoaa myös järjestökoulutusta edulliseen hintaan tai maksutta jäsenjärjestöille (OK kouluttaa -koulutuskalenteri). Yhteistyössä auttavat OK-opintokeskuksen koulutussuunnittelijat ja Psoriasisliiton järjestösuunnittelijat.

Katso myös: Tukea OK-opintokeskukselta ja Okryverkko

Luottamushenkilöt yhdistyksessä:

Luottamushenkilöt mainitaan yhdistyksen säännöissä ja valitaan vuosikokouksessa. Luottamushenkilöt ovat yhdistyksen tärkeitä moottoreita, jotka tarvitsevat huoltoa ja silloin tällöin myös vaihtoa. Tehtävien jako ja hyvä yhteishenki auttavat luottamushenkilöitä, kiitos ja kannustus vievät eteenpäin koko yhdistystä. Luottamustehtävien kierto pitää yllä yhdistyksen vireyttä ja toimijoiden mielenkiintoa.

Puheenjohtaja

- päättää hallituksen kokousten koollekutsumisesta
- johtaa puhetta hallituksen kokouksissa
- allekirjoittaa yhdistyksen asiakirjat
- johtaa ja valvoo hallituksen työskentelyä
- johtaa ja valvoo tehtyjen päätösten toteuttamista
- huolehtii työnjaosta
- luo aktiivista ja innostunutta henkeä koko yhdistykseen
- rohkaisee ja kannustaa osallistumaan
- johtaa toiminnan suunnittelua, arviointia ja kehittämistä
- edustaa yhdistystä ulospäin

Varapuheenjohtaja

- toimii puheenjohtajan lyhytaikaisena sijaisena
- avustaa puheenjohtajaa

Sihteeri

- kirjoittaa pöytäkirjat
- huolehtii mahdolliset ilmoitukset liittoon ja viranomaisille (esimerkiksi yhdistysrekisteriin yhdessä puheenjohtajan kanssa)
- osallistuu toimintasuunnitelman ja vuosikertomuksen kirjoittamiseen
- valmistelee kokoukset, laatii kokouskutsut
- jäsentiedoista huolehtiminen (jos ei erillistä jäsenvastaavaa)
- hallinnolliset tehtävät (tilastot, postitus)
- tiedottaa

Tehtäviä voidaan myös jakaa yhteisellä sopimuksella siten, että esim. jäsenasioista huolehtii jäsenvastaava ja tiedotuksesta tiedottaja.

Rahastonhoitaja

- hoitaa yhdistyksen käytännön raha-asiat
- hoitaa kirjanpidon ja tekee tilinpäätöksen (voidaan myös ulkoistaa)
- seuraa talousarvion toteutumista ja tiedottaa hallitukselle
- suositellaan, että on hallituksen ulkopuolinen

Toiminnantarkastajat / tilintarkastajat

- tarkastavat tilikauden lopuksi yhdistyksen kirjanpidon ja tilinpäätöksen
- tilikauden aikana voidaan toteuttaa valvontatarkastuksia

Uusien mallisääntöjen (2.2.2015) mukaan valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja taikka tarvittaessa tilintarkastaja ja varatilintarkastaja. Suuremmissa yhdistyksissä esimerkiksi arvonlisäverojen, työnantajamaksujen, palkkojen ja avustusten käytön tilityksen tarkastaminen edellyttää niitä koskevien säännösten tuntemista.

Tiedottaja (suositeltava)

- tehtävät sovitaan yhdistyksen hallituksen kanssa
- hoitaa sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen (esimerkiksi jäsenkirje, tapahtumien ilmoitukset paikallislehtiin ja Ihonaika-lehteen sekä liiton kotisivuille, kotisivujen päivittäminen, yhteydenpito mediaan)

Vapaaehtoistoimijat yhdistyksessä

Vapaaehtoistoimija on henkilö, joka toimii tavallisen ihmisen taidoin ja tiedoin ja antaa aikaansa yhdistyksen jäsenten ja psoriasista sairastavien hyväksi. Vapaaehtoistoimija eroaa yhdistyksen luottamushenkilöstä siinä, että luottamushenkilö on kokouksessa valittu hoitamaan jotakin yhdistyksen hallinnollista tehtävää ja hän edustaa yhdistyksen jäseniä.

Psoriasisliitto kouluttaa vapaaehtoistoimijat tehtäviinsä. Olisi hyvä, että yhdistyksestä on kuhunkin toimintaan koulutettu vähintään kaksi henkilöä. Tämä edistää toiminnan juurtumista ja vapaaehtoistoimijoiden jaksamista. On tärkeää, että yhdistys pitää säännöllisesti yhteyttä vapaaehtoistoi- joihinsa ja huolehtii, että yhdistyksen tiedotteissa on oikeat yhteystiedot.

- Muista ilmoittaa muutoksista Psoriasisliittoon oikeiden rekisteritietojen ylläpitämiseksi.

Kokemuskouluttaja

Kokemuskouluttaja on esiintymiseen ja oman tarinansa kertomiseen koulutettu iho- tai nivelpsoriasista sairastava henkilö, joka vierailee oppilaitoksissa kertomassa omasta sairaudestaan ja sen kanssa elämisestä. Tulevat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset saavat esityksistä, keskusteluista ja potilaan kohtaamisen harjoituksista arvokasta kokemustietoa.

Lamppuvastaava

Lamppuvastaava on koulutuksen saanut yhdistyksen vapaaehtoistoimija, terveyskeskuksen tai sairaalan työntekijä, joka luovuttaa UVB - kotivalohoitolaitteen hoitomääräystä vastaan psoriasista sairastavalle. Lamppu-

vastaava antaa käyttäjälle opastuksen kirjallisen materiaalin avulla laitteen koostamisesta sekä turvallisesta käytöstä. Lamppuvastaava ei anna hoidollisia ohjeita. Laitteen luovutuksesta kirjoitetaan sopimus ja vuokraajalle annetaan yhdistyksen maksulomake. Järjestösuunnittelijat mittaavat laitteiden tehot säännöllisesti ja päivittävät valotuskaaviot sekä tarvittaessa perehdyttävät uusia lamppuvastaavia.

Liikuntavastaavat ja liikuntavertaisohjaajat

Liikuntavastaavat koordinoivat yhdistyksensä liikuntatoimintaa ja suunnittelevat toimintaa yhteistyössä vertaisohjaajien, hallituksen ja jäsenten kanssa. Liikuntavertaisohjaajat ohjaavat erilaisia liikuntaryhmiä, kuten vesivoimistelua, bocciaa ja sauvakävelyä. Psoriasisliitto järjestää liikuntavastaaville ja vertaisohjaajille koulutuksia yhteistyössä muun muassa Soveltava Liikunta ry:n, (SoveLi) kanssa.

Psoriasiamies

Psoriasiamiehen tehtäviä ovat tiedottaminen, vaikuttaminen ja edunvalvonta. Hän edustaa yhdistystään ja toimialueensa psoriaatikkoja kuntiin päin. Psoriasiamies on linkki jäsenien, yhdistyksen ja kuntien välillä.

Vertaisryhmän ohjaaja

Psoriasisliitto on kouluttanut kymmeniä vertaisryhmän ohjaajia eri puolille Suomea. Paikallisyhdistyksissä toimii vertais- ja toimintaryhmiä, joissa esimerkiksi liikutaan, taiteillaan ja keskustellaan eri teemoista. Toiminnan ja keskustelun ohessa jaetaan vertaistukea ja vinkkejä arjesta psorin kanssa.

Vertaistukihenkilö

Vertaistukihenkilön antama tuki on luottamuksellista toimintaa, joka perustuu vapaaehtoisuuteen, tasa-arvoon ja vastavuoroisuuteen. Vertaistuki auttaa käsittelemään sairauteen liittyviä tunteita sekä välittää tietoa. Vertaistukihenkilöt antavat vertaistukea keskusteluissa, kirjeitse, puhelimitse tai sähköpostitse. Yhteystiedot löytyvät yhdistykseltä, järjestösuunnittelijoilta sekä liiton nettisivuilta.

Yhdistyskehittäjä

Yhdistyskehittäjä on järjestötoiminnan arviointikoulutusta saanut toimija, joka ohjaa yhdistyksen toimintaa, sen suunnittelua ja arviointia. Lähtökohtana on järjestön strategia. Työkaluina käytetään YhdistysEVA-lomaketta ja vuosikelloa

Yhdistyksen hallituksen on tärkeää aktiivisesti osallistua suunnittelu- ja arviointityöhön. Järjestösuunnittelijat auttavat mielellään arviointitoiminnassa ja YhdistysEVA-lomakkeen käytössä.

Liite: YhdistysEVA –lomake ja vuosikello

Psoriasisyhdistys palvelee

Psoriasisyhdistysten palvelut vaihtelevat toimintaympäristön ja resurssien sekä jäsenten tarpeiden mukaan. Parhaat mahdollisuudet toteuttaa laadukasta toimintaa on yhdistyksillä, joissa vallitsee innostunut ja motivoitunut ilmapiiri ja jossa on toimeliaita hallituksen jäseniä.

Yhdistyksen palveluita ovat mm. erilaiset luentotilaisuudet, teatteri- ja virkistysmatkat, vertaistukiryhmät, liikuntaryhmät sekä UVB-valohoitolaitteiden vuokraus. Yhdistys voi sopia oman alueensa yritysten kanssa jäsenille tarjottavista jäseneduista.

Tutustukaa yhdessä yhdistyksen sääntöihin kirjattuihin erilaisiin yhdistyksen tehtäviin ja keskustelkaa, mitä palveluja teidän yhdistyksenne tarjoaa jäsenille. Kirjatkaa taulukkoon, mitä palveluja yhdistyksellänne on jäsenille.

Esimerkkitaulukko:

Yhdistyksen jäsenpalvelut	Kenelle	Sisältö	Kuka vastaa	Kehitettävää/Huomioitavaa

Yhteistyö muiden kanssa

Yhdessä paikalliset yhdistykset ovat enemmän. Viime vuosien aikana useille paikkakunnille on perustettu paikallisten yhdistyksien yhteisiä tukiyhdistyksiä. Tukiyhdistysten tarkoituksena on tehostaa ja tukea paikallisten jäsenyhdistysten toimintaa, erityisesti niiden yhteistyötä, toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Tukiyhdistykseen kuuluvan yhdistyksen on helppo verkostoitua, esitellä toimintaansa ja saada ideoita oman toimintansa kehittämiseen. Yhdessä toimien yhdistyksien on mahdollista kehittää palveluja, uusia paikallisia käytäntöjä ja toimintamalleja, joihin ne eivät yksin pysty.

Useimmissa kunnissa järjestöjen ja vapaaehtoisten kansalaisten tekemä työtä arvostetaan ja niissä pyritään rakentamaan ns. 3. sektorin ja julkisen puolen kumppanuutta. Tässäkin asiassa yhdistysten yhteistyöllä päästää vaikuttavimman lopputuloksen.

Lisätietoa kuntavaikuttamisesta saa esimerkiksi Vallakas-kuntavaikuttamisen oppaasta sekä sähköisiä vaikuttamiskanavia yhteenkokoavalta demokratia.fi-sivustolta.

Kuntavaikuttaminen

- Kuntien vammaisneuvostot: Lain mukaan kunnan on järjestettävä vammaisten kuuleminen jollain tavalla. Useimmissa kunnissa toimii vammaisneuvosto, ja psoriasisyhdistyksen on hyvä olla edustettuna.
- Kuntayhteistyö: Yhdistys voi hakea alueensa kunnilta taloudellista tukea toimintaansa. Kunnat ilmoittavat ajankohdan, jolloin hakemus tulee jättää. Kuntien kanssa kannattaa myös neuvotella esimerkiksi uimahallien ja liikuntahallien mahdollisista eduista.
- Kuntalaisaloite: Kuntalaki takaa kuntalaisille oikeuden tehdä kunnalle aloite sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle ilmoitetaan aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet. Kaksi prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista voi tehdä kunnanvaltuuston toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen, jonka valtuusto käsittelee. Lisäksi viisi prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista voi tehdä kunnalle aloitteen kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä. Kuntalaisaloitteen voi tehdä sähköisesti osoitteessa kuntalaisaloite.fi.

Yhteistyökumppaneita

- Muut potilasjärjestöt: Psoriasisyhdistyksien kannattaa tehdä yhteistyötä esimerkiksi reuma-, atopia-, diabetes-, allergia- ja astma sekä keuhkia-yhdistysten kanssa. Esimerkkinä yhteiset vertaistuki- ja liikuntaryhmät. Hyvää yhteistyötä tehdään myös kumppanuusverkostojen ja järjestöalojen kanssa.
- Psoriasisliiton yhteistyöverkoston kuuluu lukuisia asiantuntijalääkäreitä ja muita yhteistyökumppaneita. Psoriasisliitto toimii tiiviissä yhteistyössä kotimaisten sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kanssa. Sillä on myös vahvat kansainväliset yhteistyösuhteet psoriasisjärjestöihin: se toimii aktiivisesti Pohjoismaiden psoriasisliittojen yhteistyöjärjestössä (Nordpso), Euroopan psoriasisjärjestöjen liitossa (Europso) ja Kansainvälisessä psoriasisliitossa (IFPA).

Miettikää yhdessä, mitä yhteistyökumppaneita yhdistyksellänne on. Mitä tavoitteita yhdistys voi toteuttaa yhteistyössä yhden tai useamman kumppanin kanssa? Tarkista, ovatko yhteystiedot ajan tasalla!

Esimerkkitaulukko:

Yhdistyksen yhteistyökumppani	Yhteistyön tavoite	Yhteinen toiminta	Yhteystiedot ja -henkilö

--	--	--	--

Psoriasisyhdistysten yhteisiä tapahtumia:

- **Aluekoulutus:** Jokainen alue järjestää järjestösuunnittelijan kanssa aluekoulutuksen, jossa on vuosittain jokin yhteinen koulutusteema sekä liikuntaa ja virkistystä osallistujille. Aluekoulutukset antavat ideoita, tietoa ja jaksamista yhdistystoiminnassa puurtamiseen!
- **Aluetoimikunnat:** Psoriasisliiton aluejaon mukaisesti liitossa toimii epävirallisesti neljä aluetoimikuntaa. Toimikunnat koostuvat alueen yhdistysten edustajista ja kokoontuvat esimerkiksi aluekoulutusten yhteydessä. Toimikuntien tärkein tehtävä on tehdä aloitteita liittokokoukselle ja suunnitella yhteistä toimintaa.
- **Järjestöpäivät** ovat Psoriasisliiton suurin vuosittainen tapahtuma. Yhdistykset sekä liiton luottamus- ja toimihenkilöt kokoontuvat käsittelemään ajankohtaisia teemoja. Järjestöpäivillä myös pohjustetaan liiton strategiaa. Järjestöpäivät ovat tärkeä koulutustapahtuma, jonne jokainen yhdistys lähettää edustajansa.
- **Kesäpäivät:** Yhdistys voi halutessaan hakea liiton kesäpäivien järjestämistä. Tällöin yhdistys toimittaa esityksen liittohallituksen käsiteltäväksi viimeistään järjestämivuoden ensimmäiseen kokoukseen. Liittohallitus päättää mahdollisesta tappiotakuusta järjestävälle yhdistykselle edellisen vuoden talousarviossa.
- **Pieni ele -keräys:** Psoriasisliitto on yksi 12 järjestöstä, jotka järjestävät Pieni ele -keräyksen kunta- ja valtiollisten vaalien yhteydessä. Psoriasisyhdistyksen kannattaa osallistua keräykseen mahdollisimman monella paikkakunnalla, jotka ovat sen toimialuetta.
- **Yhdistystreffit:** Järjestösuunnittelijat yhdessä yhdistysten kanssa järjestävät yhdistystreffit, jossa teemana on toiminnan suunnittelu ja arviointi, sosiaalinen media, yhdistysjohtaminen tai jokin muu yhdistyskoulutuksen aihe.

Viestintä

Onnistunut viestintä tukee yhteisiä tavoitteita, aktivoi, motivoi ja auttaa jatkamaan myös vapaaehtoistyössä. Sisäinen viestintä kohdistuu omiin jäseniin. Ulkoisen viestinnän kohteena ovat puolestaan todennäköiset uudet jäsenet, suuri yleisö, sidosryhmät ja tiedotusvälineet (mediaviestintä).

Yhdistyksen sisäinen viestintä

Yhdistyksen avoin, joutuisa ja säännöllinen viestintä jäsenille on erittäin tärkeää. Enää ei riitä, että tulevista tapahtumista kerrotaan 1-2 kertaa vuodessa il-

mestyvällä jäsenkirjeellä jäsenistölle vaan yhdistyksen kannattaa hyödyntää monenlaisia viestintävälineitä. Oleellista on miettiä, mikä viestintäväline kulloinkin sopii parhaiten tilanteeseen.

Yhdistykset voivat ilmoittaa tapahtumistaan ilmaiseksi Psoriasisliiton nettisivujen tapahtumakalenterissa ja Ihon aika-lehdessä. Ihon ajan Allakkaa varten tiedot lähetetään hyvissä ajoin viestintäpäällikölle. Ihon ajan julkaisuaikataulu löytyy Psori-tiedotteesta. Paikallislehtien yhdistyspalstoilla voi edullisesti, tai jopa ilmaiseksi, ilmoittaa yhdistyksen toiminnasta.

Suuremmista tapahtumista, esimerkiksi lääkäriluennoista, kannattaa laittaa mahdollisuuksien mukaan maksullinen mainos. Paikallislehtiin ja -radioihin kannattaa myös tarjota juttuja ja haastatteluja. Teemapäivien aikaan liitosta saa tiedotusmateriaalia.

Suuri osa ihmisistä hankkii tietoa netistä. Sosiaalista mediaa kannattaa hyödyntää mahdollisuuksien mukaan, Facebook -ryhmiä voi perustaa ilmaiseksi. Omilla sivuilla ilmoitetaan tulevista tapahtumista, sähköposti ja Facebook ovat ilmaisia markkinointikanavia.

Tunnukset ja merkit viestinnässä

Viestintä muodostuu kirjoitetun ohella myös visuaalisesta ilmeestä. Psoriasisliitolla ei toistaiseksi ole käytössä graafisia ohjeita, joissa määriteltäisiin logojen, värien tai visuaalisten elementtien käytöstä. Ohjeet on tarkoitus laatia liiton verkkosivujen uudistuksen yhteydessä.

Hyvänä periaatteena kuitenkin on, että Psoriasisliiton tukiessa psoriasisyhdistystä, liiton logo on esillä yhdistyksen viestinnässä. Liiton logon mittasuhteita ei saa muuttaa, eikä sitä saa muokata. Värillinen logo tulee julkaista valkoisella pohjalla, mustaa logoa voi käyttää myös värillisellä pohjalla.

Usein yhdistyksen viestintää tekevät useat henkilöt. Yleensä se aiheuttaa ei toivottua kirjavuutta viestintään. Yhdistyksen kannattaa luoda viestintäänsä yhteiset pelisäännöt visuaalisten elementtien, kuten värien ja tunnusten käytölle, koska yhdenmukainen visuaalinen ilme selkeyttää ja vahvistaa yhdistyksen viestintää. Mikäli yhdistyksellä on oma tunnus tai merkki, sitä kannattaa käyttää kaikessa yhdistyksen viestinnässä.

RAY tukee -merkki

RAY tukee -merkkiä tulee käyttää aina, kun toimintaan on myönnetty RAY:n avustusta. Tämän takia RAY:n merkin tulee esiintyä käytännössä kaikessa viestinnässä. Lataa RAY tukee -merkki käyttöösi RAY:n nettisivujen Aineistopankista. Tutustu samalla merkin käyttöohjeeseen. Tarvittaessa RAY:n merkin voi korvata tekstillä: RAY tukee toimintaamme.

Myös muiden järjestöjen merkkien ja tunnusten käyttö kannattaa varmistaa ennakolta, ennen niiden käyttöä.

Liite: Tapahtumakalenterin käyttöohje

Viestintää liittotasolla

Ihonaika-lehti on Psoriasisliiton ja Iholiiton yhteinen jäsenlehti. Se on jäsenetu,

joka antaa tietoa psoriasiksen hoidosta ja tutkimuksesta sekä yhdistysten tapahtumista. Lehdessä on henkilöhaastatteluja, jotka avaavat erilaisia näkökulmia mm. ihotauteja sairastavan arkeen. Ihonaika-lehti ilmestyy viisi kertaa vuodessa. Lehdessä julkaistaan mielellään myös avustajien juttuja alueiden tapahtumista. Julkaisemisesta päättää päätoimittaja.

Psoritiedote on Psoriasisliiton sisäinen tiedote järjestökentälle. Siinä kerrotaan muun muassa liittohallituksen ja -valtuuston tärkeimmistä päätöksistä sekä järjestön ajankohtaisista tapahtumista. Psoritiedote lähetetään sähköisesti yhdistysten puheenjohtajille ja sihteereille sekä liiton johdolle. Psoritiedotetta kannattaa jakaa eteenpäin yhdistyksen hallituksen jäsenille, aktiivitoimijoille ja muille kiinnostuneille.

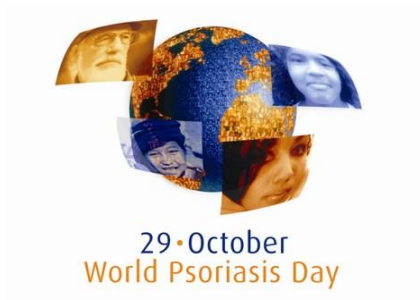
Psoriasisliiton viestintä tuottaa yhdessä eri asiantuntijoiden kanssa esite- ja muuta tiedotusmateriaalia, jota voi tilata liittotoimistosta. Helpoiten se käy liiton kotisivujen kautta.

Valonpäivä 3.2. ja Psori-viikko sen ympärillä ovat perinteisesti olleet yhdistysten aktiivista toiminta-aikaa, jota liittotoimiston viestinnästä tuetaan mm. lehdistötiedotteilla, esitemateriaalilla, yhteisellä teemalla ja toimintaohjeilla.

Maailman psoriasispäivä eli WPD on liittotasolla vuoden viestinnällisesti suurin teemapäivä, jossa myös paikallisyhdistykset mahdollisuuksiensa mukaan ovat mukana. WPD:n kulloinenkin teema mukailee IFPA:n kansainvälisiä suosituksia.

Teemapäivän onnistumista tuetaan aktiivisella mediaviestinnällä ja mahdollisilla tapahtumilla. Koska WPD:tä markkinoidaan näkyvästi, kannattaa myös yhdistysten järjestää päivän ympärille omia tapahtumia ja ottaa aktiivisesti yhteyksiä oman alueensa mediaan.

- Käytä WPD-tapahtumien viestinnässä Maailman psoriasispäivän tunnusta, jonka voit kopioida liiton verkkosivuilta.

Psoriasisliitto yhdistyksen tukena

Psoriasisliitto on valtakunnallinen potilas- ja kansanterveysjärjestö. Psoriasisliiton liittotoimisto sekä kuntoutus- ja osaamiskeskuksena toimiva Psoriasiskeskus ovat Helsingissä. Liiton aluetoimistot palvelevat Kuopiossa, Oulussa, Tampereella ja Helsingissä. Psoriasisliitossa työskentelee vakituisesti 13 henkilöä.

Psoriasisliitto tekee psoriasista tunnetuksi, edistää asiallista suhtautumista psoriasista sairastaviin ja heidän oikeuksiensa toteutumista sekä hyvää hoitoa. Se myös kehittää palveluja ja toimii psoriasisyhdistysten keskusjärjestönä.

Psoriasisliiton hallinto

Psoriasisliiton ylintä päätäntävaltaa käyttävät kolmen vuoden välein kokoontuva liittokokous ja kaksi kertaa vuodessa kokoontuva liittovaltuusto.

Liittokokous valitsee kolmivuotiskaudeksi liittovaltuuston, liittohallituksen ja tilintarkastajat, sekä päättää toiminnan suuntaviivoista. Yhdistys valitsee vuosikokouksessaan sääntöjen mukaisesti edustajan ja varaedustajan Psoriasisliiton liittokokoukseen. Liittokokous järjestetään joka kolmas vuosi (katso liite: Psoriasisliiton säännöt).

Liittovaltuusto käsittelee vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelmat, sekä päättää luottamushenkilöille maksettavista palkkioista ja korvauksista, lainojen ottamisesta, vakuuksista ja huomattavien omaisuserien luovuttamisesta. Liittovaltuusto käsittelee kevätkokouksessaan liiton tilinpäätöksen ja päättää mahdollisista toimista sen johdosta. Liittovaltuusto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.

Liittohallitus toimeenpanee liittokokouksen ja liittovaltuuston päätökset. Liittohallitukseen kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kolmesta yhdeksään jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Liittohallituksen jäsenet edustavat paikallisia psoriasisyhdistyksiä.

Liittotoimisto

Psoriasisliiton liittotoimistossa valmistellaan esitykset hallituksen kokouksiin. Toimihenkilöt liittotoimistossa vastaavat liiton henkilökunnan johtamisesta, liiton talouden hoidosta, järjestörekisterin ylläpidosta sekä viestinnästä. Liittotoimistossa työskentelevät toiminnanjohtaja, talouspäällikkö, viestintäpäällikkö, jäsensihteeri ja toimistos sihteeri.

- **Psoriasisliitto, Fredrikinkatu 27 A 3, 00120 Helsinki**
- Puh. 09 2511 900 Sähköposti: liittotoimisto@psori.fi
- Lisää yhteystietoja: **psoriasisliitto.fi**

Psoriasisliiton aluetoimistot

Aluetoimistot ja niissä työskentelevät järjestösuunnittelijat toimivat yhdessä Psoriasisliiton ja paikallisten psoriasisyhdistysten välillä. Alueelliseen yhteistyöverkoston kuuluvat myös sosiaali- ja terveydenhuolto sekä oppilaitokset. Järjestösuunnittelijat järjestävät alueellaan tapahtumia, esimerkiksi hoidonohjauksia ja psoriasisluentoja, yhteistyössä psoriasisyhdistysten kanssa. Järjestösuunnittelijat myös tiedottavat, ohjaavat ja neuvovat psoriasisliittoon liittyvissä asioissa. Yhdistys voi kutsua järjestösuunnittelijan vierailemaan kokoukseensa.

Itä-Suomen aluetoimiston aluetta ulottuu Kymenlaaksosta aina Kainuun rajalle saakka, myös Keski-Suomen yhdistys kuuluu aluetoimiston toimialueelle.

- **Itä-Suomen aluetoimisto**
Teletie 6 E
70600 Kuopio
puh. 09 2511 9064

Keski-Suomen aluetoimiston toiminta kattaa Pirkanmaan lisäksi, Etelä-Pohjanmaan, Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen alueet sekä osan Keski-Suomen alueesta.

- **Keski-Suomen aluetoimisto**
Aleksanterinkatu 21 A, 5. krs
33100 Tampere
puh. 09 2511 9068

Lounais-Suomen aluetoimiston toiminta-alueeseen kuuluvat rannikkoalueen psoriasisyhdistykset Porvoosta Pietarsaareen.

- **Lounais-Suomen aluetoimisto**
Fredrikinkatu 27 A 3. krs

Pohjois-Suomen aluetoimiston toiminta-alueeseen kuuluvat Lapin, Koillismaan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakunnat.

■ **Pohjois-Suomen aluetoimisto**

Kumppanuuskeskus
Isokatu 47, 90100 Oulu
puh. 09 2511 9067

Liite: Yhdistysten aluejako

Kuntoutuspalvelut

Psoriasisliitto tuottaa ja kehittää laadukkaita asiakkaiden tarpeisiin perustuvia kuntoutuspalveluita. Liiton kuntoutuspalvelut perustuvat tutkittuun ja kokemusperäiseen tietoon sairaudesta, sen hoidosta ja kuntoutuksesta.

Psoriasikeskus on Psoriasisliiton omistama osaamiskeskus, joka tuottaa kuntoutuspalveluita iho- ja nivelpsoriasisista ja palmoplantaarista pustuloosia (PPP) sairastaville. Keskuksen kuntoutuspalveluilla tuetaan pitkäaikaissairaahan henkilön toimintakykyä ja elämänlaatua kokonaisvaltaisesti.

Psoriasikeskuksen henkilökuntaan kuuluu neljä kuntoutussuunnittelijaa.

Tule kurssille! Psoriasikeskus järjestää alueellisia kuntoutuskursseja ja aurinkopainotteisia sopeutumisvalmennuskursseja Kanariansaarilla RAY:n rahoittamana. Liiton kuntoutuspalvelutoimintaa tukee myös OK-opintokeskus. Lisätietoa saat Ihonaika-lehdestä ja Psoriasisliiton verkkosivuilta psoriasisliitto.fi.

Teemalomat

Psoriasisliitto toteuttaa yhdessä lomajärjestöjen kanssa tuettuja teemalomia psoriasisista sairastaville ja heidän perheilleen lomakeskuksissa eri puolella Suomea. Teemaloman tarkoitus on irrottaa arjesta, virkistää ja tarjota vertaistukea. Lisätietoa Ihonaika-lehdessä ja liiton verkkosivuilla psoriasisliitto.fi.

Nupso

Nupsolaisia ovat kaikki nuoret, alle 30-vuotiaat, psoriaatikot jotka ovat Psoriasisliiton paikallisyhdistyksen jäseniä. Nupson piirissä on yli kaksi tuhatta psoriasisista sairastavaa lasta ja nuorta.

Nupso tarjoaa nuorille psoriaatikoille vertaistukea ja yhteistä toimintaa, esimerkiksi valtakunnallisia tapaamisia, teemaviikonloppuja ja pikkujoulut. Joillakin paikallisyhdistyksillä on myös omaa Nupso-toimintaa.

Nupso-toimikunta, johon kuuluu enintään kahdeksan nuorta, suunnittelee ja toteuttaa järjestösuunnittelijan kanssa tapahtumia. Toimikunnan jäsenet ja puheenjohtaja valitaan vuosittain. Nupsolla on myös edustaja liiton hallituksessa. Nupsolla on omat verkkosivut ja Facebook-ryhmä.

Paikallisyhdistysten mahdollisuudet tarjota vertaistukea ja toimintaa nuorille ovat usein melko rajalliset. Nuorille jäsenille kannattaa kertoa Nupsosta ja sen

toiminnasta, sillä valtakunnallisista tapahtumista nuori saa vertaistukea oman ikäisiltään. Paikallisyhdistys voi tukea nuorten osallistumista Nupson tapahtumiin avustamalla matkakustannuksissa tai osallistumismaksuissa. Näin saadaan luotua myös linkkiä paikallisyhdistykseen. Lisätietoa: **nupso.fi** ja **Nupso-Nuoret psoriaatikot-** ryhmä Facebookissa.

Psorilinja

Psoriasisliitto tarjoaa neuvonta-apua ilmaisessa palvelupuhelimessa, Psorilinjassa. Sairauteen erikoistunut ihohoitaja kuuntelee, neuvoo ja opastaa potilaita eteenpäin kaikissa psoriasikseen ja psoriasiksen kanssa elämiseen liittyvissä tilanteissa. Psorilinjaan voivat soittaa myös psoriasisista sairastavan läheiset.

Psorilinja toimii numerossa

0800 557767

ja on avoinna maanantaina klo 8-12 sekä tiistaina ja keskiviikkona klo 14-18.

Kysymyksiä voi lähettää myös sähköpostitse osoitteeseen

psorilinja@psori.fi

Psorilinja on maksuton.

Psorilinja on yhteistyöhanke, jolla on ulkopuolisia rahoittajia.

Lisätietoa: **psorilinja.fi**

Liitteet:

Psoriasisliiton strategia vuosille 2014 - 2016

Psoriasisliiton säännöt

Psoriasisyhdistyksen mallisäännöt/ 1 vuosikokous tai 2 vuosikokousta

Psoriasisyhdistysten uudet mallisäännöt 02.02.2015 PRH

Sähköisen kalenterin käyttöohje (tapahtumakalenteri)

YAP:n käyttöohje

Yhdistyksen vuosikello

YhdistysEVA –lomake

Yhdistysten aluejako

www.psoriasisliitto.fi

www.nupso.fi

www.ok-opintokeskus.fi

www.prh.fi (Patentti- ja rekisterihallitus)

www.finlex.fi (Yhdistyslaki)